ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

Η ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

Ἱδρυτής: ΧΑΡ. ΦΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 6 § 1 τοῦ Α. Ν. 1091)35

Ἰδιοκτησία καὶ Διεύθυνσις Τυπογραφείων | ΓΙΩΤΑ Κ. ΠΑΠΑΓΓΕΛΟΥΤΣΟΥ Πάτραι: Γερομωστοπούλου 50

ΣΥΝΔΡΟΜαι: ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ Ἐτησία 540 ΔΡ., ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: » ΔΟΛ 45

Κοινωνικά

Ἀρραβῶνες

ΚΑΤΙΝΑ ΠΟΛΥΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ ἐκ Ράχης Σαγέικων — ΝΙΚΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ ἐκ Γαστούνης

ἠραβωνίσθησαν. Εὔχομαι γρήγορη στέψη.

Ἀνδρέας Μπακόπουλος

Ἡ μοδίστρα κ. ΚΑΙΤΗ ΑΝΤΩΝΕΛΛΗ, ἐπιστρέψασα ἐκ τοῦ ταξιδίου της, ἐγκατέστησε τὸ ἀτελιέ της εἰς τὴν νέαν οἰκίαν της, Ἠλείας 26 (ἄνωθεν πλατείας Ὀμονοίας).

***

Ἡ κ. ΧΡΥΣΑΝΘΗ ΓΑΛΑΤΗ ἐπανῆλθεν ἐκ Παρισίων.

Ἀκτινολογικὸν καὶ Ἀκτινοθεραπευτικὸν Κέντρον

Ἐγκατεστάθη καὶ λειτουργεῖ εἰς Πάτρας Ἀκτινολογικὸν καὶ Ἀκτινοθεραπευτικὸν Κέντρον, διευθύνεται ὑπὸ τοῦ εἰδικοῦ ἀκτινολόγου — ραδιολόγου — ἀκτινοθεραπευτοῦ κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, τ. ἐπιμελητοῦ τοῦ Γ.Κ.Ν.Π. «Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΗ». Ἁγίου Ἀνδρέου καὶ Γερομωστοπούλου 4, τηλ. 21—41.

Ἰατροί

Ὁ ἰατρὸς κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΓΟΒΔΕΛΑΣ, Κορίνθου 348, θὰ ἀπουσιάσῃ ἐκ τοῦ ἰατρείου του ἐπὶ ἕνα μῆνα.

***

Ὁ παθολόγος ἰατρὸς κ. ΔΗΜ. Β. ΛΑΔΑΣ, ἐπανελθὼν ἐκ τοῦ μακροῦ ἐπιστημονικοῦ του ταξιδίου εἰς Ἀμερικήν, προσεχῶς θέλει ἐπαναλάβει τὰς ἐργασίας του.

***

Ὁ εἰδικὸς καρδιολόγος Τ. Κ. ΜΠΑΡΤΣΟΚΑΣ, ἀριστοῦχος διδάκτωρ τοῦ Πανεπιστημίου, ἐπανελθὼν ἐκ τοῦ ταξιδίου του, δέχεται εἰς τὸ νέον ἰατρεῖον του Ἁγ. Νικολάου καὶ Ὑψηλάντου (ἐναντὶ τοῦ παλαιοῦ). Προσωρινὸν τηλ. 34—68.

***

ΚΑΣΣΑΝΔΡΑ ΚΑΡΑΛΗ—ΛΕΟΝΤΟΣ, εἰδικὴ καρδιολόγος, ἐγκατασταθεῖσα ἐν Πάτραις, δέχεται καθ' ἑκάστην εἰς τὸ ἰατρεῖον της Μαιζῶνος 191, τηλ. 47—37

***

ΝΕΟΝ ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΚΟΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΝ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Δ. ΝΑΣΙΟΠΟΥΛΟΥ, ἰατροῦ, εἰδικοῦ ἀκτινολόγου — ἀκτινοθεραπευτοῦ, τ. διευθυντοῦ ἀκτινολογικοῦ τμήματος Δημ. Νοσοκομείου Πατρῶν. Ἐργαστήριον Μαιζῶνος 52, τηλ. 40—46, οἰκία Ρήγα Φεραίου 2, τηλ. 36—66.

***

Ὁ κ. ΚΩΝ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ, χειρουργὸς ὀφθαλμίατρος, δέχεται καὶ χειρουργεῖ εἰς τὴν ἐν Πάτραις, Μαιζῶνος 12, κλινικήν του, τηλ. 37—47.

***

Νέα ὠτορινολαρυγγολογικὴ κλινικὴ ΙΩΑΝΝΟΥ Δ. ΦΛΟΓΕΡΑ, χειρουργοῦ—ὠτορινολαρυγγολόγου τ. α. ἐσωτερικοῦ ἰατροῦ τῆς Ω. Ρ. Λ. κλινικῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ. Γερομωστοπούλου 29, τηλ. 36—88. Χειρουργεῖ καὶ ἠσφαλισμένους τοῦ ΙΚΑ.

***

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ ἰατρὸς Δερματολόγος—Ἀφροδισιολόγος—Αἰσθητικὴ Δερματολογία—Σεξουαλικαὶ παθήσεις, Βότση 20. Τηλ. 20—14.

***

Κλινικὴ ὀρθοπεδική, χειρουργικὴ καὶ τραυματολογίας Dr ΖΑΦΕΙΡΙΟΥ ΧΡ. ΧΡΗΣΤΟΥ, ὀρθοπεδικοῦ χειρουργοῦ, ἐξακολουθεῖ τὰς ἐργασίας της ὡς καὶ πρότερον ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀθανασίου Διάκου 27, τηλ. 41—37, Ὑψηλὰ Ἀλώνια.

***

ΓΡΗΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ ἰατρός. Εἰδικὸς φυματιολόγος, Δέχεται καθ' ἑκάστην, ὡς καὶ ἐπὶ συνεντεύξει ὁδὸς Ἀθαν. Διάκου 30, Ὑψηλὰ Ἀλώνια. Ἀκτῖνες Χ. Τηλ. 33—58.

***

ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΟΣ, ἀφροδισιολόγος ἰατρὸς ΜΙΜΗΣ Α. ΚΑΤΣΑΜΠΑΣ, Βούρβαχη 8 (πλατεῖα Γεωργίου Α' 30), Τηλέφ. 28—77. ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΑ (ἀποτριχώσεις κλπ.), ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΑΙ ΠΑΘΗΣΕΙΣ.

***

Νέα μαιευτικὴ χειρουργικὴ γυναικολογικὴ κλινικὴ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΚΟΥΡΛΙΟΥΡΟΥ, ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν ἐσωτερικοῦ ἰατροῦ νοσοκομείων «Εὐαγγελισμὸς» καὶ Πολιτικόν. Δέχεται εἰς τὴν κλινικήν του Κορίνθου 200, παραπλεύρως Ταχυδρομείου.

***

Ἡ ἰατρὸς ΑΙΜΙΛΙΑ ΑΝΤ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ δέχεται εἰς τὸ μικροβιολογικὸν καὶ βιοχημικὸν ἐργαστήριόν της Καραϊσκάκη—Παντανάσσης 76. Ὧραι ἐργασίας 9—1 μ.μ.

***

ΕΥΑΓΓ. ΔΑΣΚΑΛΟΘΑΝΑΣΗΣ **μαιευτὴρ—χειρουργὸς—γυναικολόγος**, τ. ἐσωτερικὸς ἰατρὸς τοῦ μαιευτηρίου Ἀθηνῶν «ΜΑΡΙΚΑ ΗΛΙΑΔΗ» ("Ελενας Βενιζέλου), δέχεται καθ' ἑκάστην εἰς τὴν ἐν Πάτραις καὶ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Μεσολογγίου 11 (Ὑψηλὰ Ἀλώνια) κλινικήν του ὁ «ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ», τηλ. 25—38. Ὧραι ἐπισκέψεων 9—1 καὶ 5—8 μ.μ. Δέχεται καὶ ἠσφαλισμένους τοῦ ΙΚΑ, ΣΠΑΠ καὶ ὅλων τῶν Ταμείων διὰ τοκετοὺς καὶ ἐγχειρήσεις γυναικολογικάς.

***

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ—ΤΙΜΟΣ Γ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, εἰδικὸς παιδίατρος, ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν ἐσωτερικὸς ἰατρὸς τοῦ νοσοκομείου παίδων «Ἀγλαΐα Κυριακοῦ» Ἀθηνῶν), ὁδὸς Ἁγ. Νικολάου 41, τηλ. 46—66, Πάτραι.

***

ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, μαιευτήρ, Κορίνθου 298 Τηλ. 35—60.

***

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΧΡ ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ, Χειρ. ὀδοντίατρος, Κορίνθου—Φιλοποίμενος 41 (πρώην Α' Ταμεῖον). Τηλ. 41—06.

***

ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΟΣ ἰατρὸς Δ. Παπαδόπουλος. (Νοσήματα δέρματος, τριχωτοῦ κεφαλῆς, ὀνύχων). Ἀποτριχώσεις. Ἑρμοῦ—Κανακάρη 118, τηλ. 30—61.

***

Ἀκτινολογικὰ ἐργαστήρια Κ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ἰατροῦ—εἰδικοῦ ἀκτινολόγου Μαιζῶνος—Φιλοποίμενος 34, ἐναντι Δικαστικοῦ μεγάρου (παλαιὸν τμῆμα Μεταγωγῶν).

***

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΡ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ, μαιευτὴρ — χειροῦργος — γυναικολόγος, ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν ἐσωτερικὸς ἰατρὸς τῆς Α' Μαιευτικῆς καὶ γυναικολογικῆς κλινικῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν (Δημόσιον Μαιευτήριον) δέχεται καθ' ἑκάστην εἰς τὴν νέαν του κλινικὴν Καραϊσκάκη 108 καὶ Ἑρμοῦ ἐν Πάτραις, τηλ. 40—62.

***

Ὁ ἰατρὸς κ. ΣΠΥΡΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΑΚΗΣ χειροῦργος—ὠτορινολαρυγγολόγος, δέχεται εἰς τὴν κλινικήν του, πλατεῖα Γεωργίου Α' ἀριθ. 9, τηλ. 36—65

***

Ἡ ὀδοντίατρος κ. ΘΕΟΔΩΡΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ — ΖΗΝΟΖΗ, ἐπανελθοῦσα, δέχεται εἰς τὸ ἰατρεῖον της ὁδὸς Ἁγ. Νικολάου 33, τηλ. 30—94.

***

Οἱ ὀδοντιατροὶ ΣΤΑΜΑΤΗΣ ΣΚΟΥΡΑΣ καὶ ΘΕΟΔΩΡΑ ΣΚΟΥΡΑ δέχονται εἰς τὸ ἰατρεῖον των, Γερομωστοπούλου 8, τηλ. 36—89.

***

Dr ΠΑΝ. Δ. ΡΑΜΠΑΒΙΛΑΣ εἰδικὸς παθολόγος, διδάκτωρ Πανεπιστημίου ERLANGEN (Γερμανίας). Ὁδὸς Κανακάρη 146 τηλ. 28—41, Πάτραι.

***

ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ — ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΗ κλινικὴ ἡ «Παντάνασσα» τῶν μαιευτήρων χειρουργῶν—γυναικολόγων Ν. ΜΠΑΡΟΥ, διδάκτορος τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου καὶ ΓΕΩΡΓ. ΡΟΥΜΑΝΗ, τ. ἐσωτερικῶν ἰατρῶν τοῦ Μαιευτηρίου «Ἀλεξάνδρα» ἤρχισε λειτουργοῦσα ἐν Πάτραις καὶ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου καὶ Πατρέως 3. Ὧραι ἐπισκέψεων 9—1 π. μ. καὶ 5—8 μ. μ. τηλ. 34—61.

ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΕΠΕΙΓΟΥΣΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ

Πυροσβεστεῖον	25—61
»	25—62
Α' Βοήθειαι	44—44
»	23—86
Δ. Νοσοκομεῖον	26—98
Ἀστυν. Δ)σις	28—35
Γεν. Ἀσφάλεια	28—80
«Γλαῦκος» βλάβαι	25—22

Θέματα

ΑΙΓΛΗ. Σήμερον 4—12 «Οἱ θησαυροὶ τῶν κουρσάρων» ἔγχρωμον ἀκατάλληλον.

ΑΣΤΟΡΙΑ. Σήμερον 8—12 «Ἐκδικήθηκα 2 φορὲς» ἔγχρωμον.

ΙΝΤΕΑΛ (Σινεμασκόπ). Σήμερον 6—12.30 «Ζιζὶ» κατάλληλον.

ΟΑΣΙΣ. Σήμερον 7—12 «Ἐπιστροφὴ ἀπὸ τὸ μέτωπο».

ΟΥΦΑ. Σήμερον 7—12 «Ἡ Γκόλφω» κατάλληλον.

ΠΑΝΘΕΟΝ (Σινεμασκόπ). Σήμερον 6—12 «Γυμνὴ Γῆ».

ΡΕΞ. Σήμερον 4—12 «Ὁ Θούριος τάκανε θάλασσα» κατάλληλον.

Ληξιαρχεῖον

Γεννήσεις

Ἄρρεν. Γεωργ. Πανοβράκου, Θήλεα. Ἀνδρ. Ἀναγνωστοπούλου, Εὐστ. Μπουγᾶ, Ἄγγ. Σώρρα, Χρ. Παπανδρέου, Ἠλ. Ἀποστολοπούλου, Ἀνδρ. Μιχαλᾶ.

Θάνατοι

Ἔλλη Κεφάλα 64 ἐτῶν, Γεώρ. Χρήστου 90, Μαρία Μπουλούμπασα 55.

Γάμοι

Γεώργ. Σταχτιάρης ἐκ Παλάφου Αἰτωλ/νίας—Αἰκατερίνη Φακούνη ἐκ Λαμίας.

Γνωστοποιήσεις γάμων

Γνωστοποιεῖται συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 1369 τοῦ Ἀστικοῦ κώδικος ὅτι:

Ὁ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΔΡΙΜΑΛΑΣ τοῦ Γεωργίου καὶ τῆς Δημήτρως τὸ γένος Κοτσίρη γεννηθεὶς εἰς Ἀγιοβλασίτικα Δύμης καὶ κατοικῶν εἰς Ἀθήνας καὶ ἡ ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΚΑΒΑΛΙΕΡΟΥ τοῦ Θεοδώρου καὶ τῆς Ἀνδρομάχης τὸ γένος Κουγιὰ γεννηθεῖσα εἰς Ἀγιοβλασίτικα Δύμης καὶ κατοικοῦσα εἰς Ἀθήνας μέλλουν νὰ ἔλθουν εἰς γάμον τελεσθησόμενον ἐν Πάτραις.

ΕΠΙΠΛΩΣΕΙΣ ΜΕ ΔΟΣΕΙΣ

ΝΕΑ ΕΚΘΕΣΙΣ ΕΠΙΠΛΩΝ

Κάτωθι Πλατείας Ὀλυγᾶς Ἕτοιμα καὶ ἐπὶ παραγγελίᾳ

ΚΑΚΟΓΙΑΝΝΗΣ & Σ/ΙΑ Ο.Ε.

ΠΑΤΡΑΙ • ΤΗΛ. 27-34

Ἡ φιλολογική μας Σελίς

ΕΝΑ ΘΕΜΑ ΠΟΥ ΧΡΟΝΙΖΕΙ

ΘΑ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΘΗ ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΚΩΣΤΗ ΠΑΛΑΜΑ;

Ἐνῶ ἀπαλλοτριώνεται τὸ σπίτι τοῦ Σολωμοῦ στὴν Κέρκυρα, τίποτε δὲν ἔγινε γιὰ τὸ σπίτι ποὺ γεννήθηκε ὁ Κωστῆς Παλαμᾶς.—Μιὰ ἐνδιαφέρουσα φιλολογικὴ ἐκδήλωσι σ' αὐτό.

Στὸ νομοσχέδιο περὶ Ἐθνικοῦ Θεάτρου καὶ Λυρικῆς Σκηνῆς ποὺ ψηφίστηκε προχθὲς ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴ Νομοθετικῆς Ἐξουσιοδοτήσεως τῆς Βουλῆς, προσετέθη διάταξις διὰ τῆς ὁποίας ἀπαλλοτριοῦται τὸ σπίτι τοῦ ποιητοῦ Διονυσίου Σολωμοῦ στὴν Κέρκυρα, προκειμένου νὰ μετοβληθῇ σὲ μουσεῖο μὲ προσωπικὰ ἐνθυμήματα, βιβλία, χειρόγραφα καὶ ἄλλα ἐκθέματα τοῦ Ἐθνικοῦ μας ποιητοῦ.

Πολὺ δίκαιη ἀπόφαση. Μόνο ποὺ εἶναι λειψή. Γιατὶ καὶ στὴν Πάτρα γεννήθηκε ὁ ἄλλος μεγάλος ποιητὴς μας, ὁ Κωστῆς Παλαμᾶς, ὁ Πατριάρχης τοῦ λυρισμοῦ, ἀλλὰ δυστυχῶς τὸ «σπίτι ποὺ γεννήθηκε» δὲν ἀπαλλοτριώνεται.

Γιὰ τὸν σκοπὸ αὐτὸ ἔγιναν πολλὲς προσπάθειες καὶ κατὰ διαφόρους καιρούς. Ὅλες ὅμως ἀπέβησαν ἄκαρπες. Καὶ τοῦτο γιατὶ παρουσιάστηκαν ἐκπρόσωποι καὶ ἄλλων πόλεων ποὺ ἔζησε ὁ Παλαμᾶς καὶ ἐζήτησαν νὰ ἀπαλλοτριωθοῦν τὰ σπίτια ποὺ χρησιμοποίησε ὁ μεγάλος ποιητής, ποὺ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ γιορτάζονται τὰ ἑκατὸ χρόνια ἀπὸ τὴ γέννησή του.

Ἔτσι τὸ θέμα μπερδεύτηκε, παρέπεσε καὶ σχεδὸν διαγράφτηκε ἀπὸ τὸ πρόγραμμα ἀπαλλοτριώσεων ἐθνικῶν σπιτιῶν, τοῦ ὑπουργείου Παιδείας.

Τί πρεπει νὰ γίνη λοιπόν; Νὰ ἐγκαταλείψουμε τίς προσπάθειες καὶ νὰ σκεπάσουμε τὸ ζήτημα αὐτό; Τὰ πνευματικά μας Σωματεῖα ἔπρεπε νὰ ἔδειχναν περισσότερη δραστηριότητα. Δυστυχῶς ὅμως ἄφησαν τὸ θέμα χωρὶς νὰ τὸ ὑποστηρίξουν ἁρμοδίως καὶ χάθηκε.

Ὅπως πληροφορηθήκαμε, τὸ σπίτι ποὺ γεννήθηκε ὁ Παλαμᾶς, στὴν ὁδὸν Κορίνθου ἀριθ. 241, διατηρεῖται ἀπὸ τὸν ἰδιοκτήτη του φαρμακοποιὸ κ. Γ. Βασιλόπουλο στὴν διαρρύθμιση ποὺ εἶχε ὅταν ἔζοῦσε ἐκεῖ ὁ κατόπιν δημιουργὸς τοῦ «Δωδεκάλογου τοῦ Γύφτου».

Μάλιστα ὁ κ. Βασιλόπουλος σκοπεύει, ἐν καιρῷ, νὰ τελέση ἐκεῖ ἕνα εἶδος φιλολογικοῦ μνημοσύνου τοῦ ποιητοῦ, στὸ ὁποῖο θὰ κληθοῦν νὰ παραστοῦν ἐκπρόσωποι τῶν ἀρχῶν, τῶν πνευματικῶν μας σωματείων καὶ τῶν Ἀθηναϊκῶν λογοτεχνικῶν. Θὰ εἶναι μία ὡραία ἐκδήλωσι ποὺ θὰ προκαλέση πανελλήνιο φιλολογικὸν ἐνδιαφέρον.

Εὐχόμεθα νὰ πραγματοποιηθῇ.

Τὴν περασμένη Παρασκευὴ ἀπὸ τὶς στῆλες αὐτὲς ὁ συντάκτης μας κ. Γιάννης Καραλῆς ἄνοιξε μιὰ συζήτηση γύρω ἀπὸ τὸ ἐπίμαχο θέμα: «Ὑπάρχει κρίση στὴ Λογοτεχνικὴ μας παραγωγή;».

Ὁ κ. Καραλῆς ἔθιξε πολλὰ καὶ ἐνδιαφέροντα γύρω ἀπὸ τὸ μεγάλο αὐτὸ ἐρώτημα

Σήμερα, πάνω στὸ ἴδιο θέμα, ἀσχολεῖται ὁ ἐκλεκτὸς συγγραφέας καὶ συνεργάτης μας κ. Τάκης Δόξας.

Ἡ «Πελοπόννησος» θὰ φιλοξενήση ἀκολούθως καὶ τὶς γνῶμες τῶν ἄλλων πνευματικῶν μας παραγόντων, ποὺ ἐλήφθησαν αἱ ἀπαντήσεις τους καὶ αὐτῶν ποὺ θὰ ἀσχοληθοῦν σχετικά, μιὰ καὶ τὸ θέμα μπορεῖ νὰ ἐξεταστῇ ἀπὸ πολλὲς πλευρές.

ΕΝΑ ΕΠΙΜΑΧΟ ΖΗΤΗΜΑ

ΥΠΑΡΧΕΙ ΚΡΙΣΗ ΣΤΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗ ΜΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗ;

Τοῦ συγγραφέως κ. ΤΑΚΗ ΔΟΞΑ

Οὔτε βέβαια μ' αὐτὸ τὸ σημείωμα οὔτε καὶ μὲ πολλὰ ἄλλα ἁρμοδιώτερων μάλιστα προσώπων μπορεῖ εὔκολα νὰ λυθεῖ τὸ καίριο πνευματικὸ θέμα ποὺ ἔθιξε στὴν προηγούμενη «Φιλολογικὴ σελίδα» τῆς «Πελοποννήσου» ὁ φίλτατος λαμπρὸς Πατρινὸς λογοτέχνης κ. Γιάννης Καραλῆς μὲ τὸ ἐρώτημα: «Ὑπάρχει κρίση στὴ λογοτεχνικὴ μας παραγωγή;».

Εἶπε πάντως ὁ ἀρθρογράφος ἀρκετὰ ἐνδιαφέροντα πράγματα κι' ἄνοιξε ὁπωσδήποτε μιὰ συζήτηση ποὺ ἐλπίζω νὰ συνεχιστεῖ ἀπ' αὐτὲς ἐδῶ τὶς στῆλες γιὰ δυὸ λόγους καὶ πρὸς δυὸ κατευθύνσεις: νὰ δαφωτιστεῖ τὸ κοινὸ ποὺ παρακολουθεῖ (ἢ κι' ἀδιαφορεῖ) τὴ σύγχρονη Λογοτεχνία, καὶ νὰ κρατήσουν ὁρισμένοι δημιουργοὶ κάποιες σημειώσεις ποὺ ἴσως τοὺς βοηθήσουν στὶς σχέσεις τους μὲ τὸν ἀναγνώστη.

Ἀναγκαστικά, ἐξαρχῆς πρέπει νὰ διαχωρίσουμε τὶς κατηγορίες καὶ τὶς εὐθύνες τοῦ Πεζοῦ Λόγου ἀπὸ τὴν Ποίηση τοῦ καιροῦ μας. Ὄχι γιατὶ περισσότερο ὑπόδικη, καὶ πιὸ συγκεκριμένα, θεωρήθηκε ἀπ' τὴν περυσινὴ ἀπόφαση τῆς «Ὁμάδος τῶν 12» ἡ δεύτερη μὰ γιατὶ εἶνε κοινὸς τόπος ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Πεζογραφία στὴν ἐποχή μας παρουσιάζει ψηλὴ στάθμη. Ἡ παλιὰ φρουρὰ τοῦ Πεζοῦ μας Λόγου, οἱ γενιὲς τοῦ '30 καὶ τοῦ '40, μὰ κι' ἡ ἐφηβεία τοῦ 1950 καὶ '60 ἔχουν κάμει ἔργα πνοῆς, ὅπου κι' ἡ ἐποχή μας ἐκπροσωπεῖται μὲ τὰ βασικά της αἰτήματα, ἀλλὰ κι' ἡ ὑποκειμενικὴ παρουσία τοῦ δημιουργοῦ ἔντονα σημαδεύεται.

Ὁ κ. Καραλῆς νοσταλγεῖ τὴν «ἐποχὴ Ξενοπούλου», ὅπου οἱ ἄνθρωποι ἦταν πιὸ ἀπερίσπαστοι ἀπὸ τὶς βιοτικὲς ἀνάγκες, μὰ κι' ὁ λογοτέχνης βρισκόταν πιὸ κοντά τους. Τὸ «πιὸ κοντά τους» εἶνε ἕνα μέτρο καὶ μιὰ ἔννοια συμβατική. Ἡ οὐσία διαφέρει: Τότε ὁ λογοτέχνης δὲν κατατρυχόταν παρὰ ἀπὸ μικρῆς ἀξίας προβλήματα, κι' ὁ ἀναγνώστης εἶχε κάθε ἄνεση νὰ δέχεται αὐτὴ τὴν ἠθικὴ τροφὴ ποὺ τοῦ πρόσφεραν. Ὁ νόμος βέβαια τῆς συνέπειας δὲ μπορεῖ, ὅπως τότε, νὰ λείψει καὶ σήμερα. Σήμερα μάλιστα ἔχει γίνει πιὸ ἀμείλιχτος. Μὲ ποιὸ δικαίωμα λοιπὸν θὰ ζητήσουμε ἀπὸ ἕναν πραγματικὸ δημιουργὸ νὰ ξεφύγει καὶ ν' ἀρνηθεῖ τὸν ἑαυτό του χτίζοντας ἕνα ἔργο ἐπιφανειακὸ καὶ ψεύτικο, ὅπου καὶ σ' αὐτὸν ἀκόμα τὸν παλμὸ τῆς ἐποχῆς του θὰ εἶναι ἀντίθετο;

«Ἡ ἔννοια, πάλι, «μεγάλο ἔργο» ποὺ ἐπικαλεῖται ὁ κ. Καραλῆς καὶ ποὺ μὲ πικρὸ σκεπτικισμὸ ἀπορρίπτει γιὰ τὴ σύγχρονη Λογοτεχνία μας, ἔχει κι' αὐτὴ τὸ δικό της συμβατισμὸ καὶ τὴν ἀνάλογη ἐξήγηση. Λέμε «μεγάλο ἔργο» αὐτὸ ποὺ ἀγκαλιάζει τὴν πλατιὰ μᾶζα καὶ ποὺ καταχτᾶ ἀπὸ μόδα ἢ ἀπὸ προπαγάνδα διαφημιστικὴ—ἢ κεῖνο τὸ ἔργο ποὺ ἔχει τὴν ἐξαίσια πνευματικὴ καὶ κοινωνικὴ ἔξαρση κι' ὅμως μένει μακριὰ ἀπ' τὸ κοινό; "Ας μὴν ξεχνᾶμε ὅτι τὰ σύγχρονα πνευματικὰ μας ἤθη δὲν εἶνε καὶ τόσο τίμια... Κι' ἐλπίζω νὰ μὴν ἀποτελεῖ μοναδικὸ παράδειγμα τὸ ὅτι τὸ «Καλημέρα θλίψη», ὅπου μιὰ κοπελίτσα ἀφηγεῖται τὶς σεξουαλικὲς σχέσεις τῶν συγγενῶν της καὶ τὶς δικές της ἀντιδράσεις θεωρήθηκε ἀριστούργημα μὲ καταπληκτικὴ παγκόσμια κυκλοφορία, ἐνῶ τὸ «Γεννήθηκα τὸ 1402» τοῦ Παναγιώτη Κανελλόπουλου ποὺ εἶνε πραγματικὰ ἕνα θαυμάσιο βιβλίο, δὲν ἔγινε δυστυχῶς κτῆμα τοῦ μεγάλου κοινοῦ...

Ἡ Ποίηση βέβαια κινεῖται σ' ἄλλη σφαίρα ποὺ τὴν ἀπομακρύνει διαρκῶς ἀπὸ τὸν ἀναγνώστη. Οἱ ποιητές μας πολλαπλασιάστηκαν, αὐξήθηκε ὅμως κι' ἡ ἀνευθυνολογία. Παίρνω ταχτικὰ πολλὰ ποιητικὰ βιβλία, μὰ σπάνια ἀνακαλύπτω μέσα σ' ἑκατοντάδες σελίδες ἕναν ποιητή. Ἕναν καινούργιο ἐνῶ ποιητή. Μὰ ἡ θέση κάθε ποιητὴ εἶναι ἀφάνταστα δύσκολη ὅταν αὐτὸ ποὺ κάνει ὁ πεζογράφος μὲ ἀρκετὴ ἄνεση χώρου, τοῦτος ἔχει ὑποχρέωση νὰ τὸ πραγματοποιήσει σ' ἐλάχιστους στίχους. Καὶ νὰ κλείσει μέσα σ' αὐτοὺς τὰ πάντα: κοινωνικὴ ἀλήθεια, πνεῦμα καιροῦ, προσωπικὲς θεωρίες κι' ἀδυναμίες—ἕναν ὁλόκληρο κόσμο.

Πέρα ὡστόσο ἀπ' τὸ πρόβλημα τῆς δημιουργίας ποὺ εἶνε καθαυτὸ πρόβλημα τῆς μοναξιᾶς, οἱ ποιητές μας ὀφείλουν νὰ γίνουν ἁπλούστεροι καὶ προσιτότεροι στὸν ἀναγνώστη. Ἡ ἀποφθεγματικὴ πυκνότητα ἀποτελεῖ, φυσικά, αἰσθητικὸ προσόν. Ὅταν ὅμως καλύπτει ὅλο τὸν ἐκφραστικὸ χῶρο, δημιουργεῖ ἕνα μοιραῖο καὶ καταστροφικὸ διάφραγμα μεταξὺ τοῦ ἔργου καὶ τοῦ δέκτου. Καὶ ζημιώνεται, πρὶν ἀπ' ὅλα, ἡ ἴδια ἡ Ποίηση. Γιατὶ δὲν καταδικάζεται μόνο σὲ ἄγνοια. Παθαίνει κάτι χειρότερο: παρεξηγεῖται.

Δὲν πρέπει, βέβαια, νὰ νομιστεῖ ὅτι ζητᾶμε τὸν ἐπονείδιστο γυρισμὸ στὰ ρομαντικὰ «λουλούδια» ποὺ ὁμοιοκαταλήκτοῦσαν ὁπωσδήποτε μὲ τὰ «τραγούδια». Ἡ Ποίηση, σὰν τέχνη συνόλου, εἶναι κι' αὐτὴ ὑποχρεωμένη ν' ἀκολουθήσει τὸ ρυθμὸ καὶ τὰ ἐνδιαφέροντα τῆς ἐποχῆς. Μὲ μιὰ πάντα διαφορά: ὅτι ὀφείλει ἐκφραστικὰ νὰ προσγειωθεῖ, νὰ γίνει ἀνθρωπινότερη. Καὶ τότε θὰ κερδίσει: κι' ἡ ἴδια, κι' ἐμεῖς.

Ἡ ἀδιαφορία ἐν τούτοις ποὺ χαρακτηρίζει τὴ σημερινὴ στάση τοῦ ἑλληνικοῦ ἀναγνωστικοῦ κοινοῦ ἀπέναντι στὸ λογοτεχνικὸ βιβλίο, ὀφείλεται πρωταρχικά, ἀλήθεια, στὸ σύγχρονο πνεῦμα τῆς ἀγωνίας καὶ τῆς βιοτικῆς πάλης ποὺ ὑποστηρίζει ὁ κ. Καραλῆς. Ὀφείλεται καὶ στὸ διάφραγμα ποὺ εἴπαμε πιὸ πάνω. Μὰ καὶ σ' ἄλλους δυὸ, ἐξίσου σοβαρούς νομίζω λόγους: στὸν τρόπο προβολῆς τοῦ βιβλίου καὶ στὴν πνευματικὴ παιδεία τοῦ κοινοῦ.

«Ἀκροθιγῶς» θ' ἀγγίξουμε αὐτοὺς τοὺς λόγους. Μὰ ὁπωσδήποτε εἶνε γεγονὸς ὅτι τὸ λογοτεχνικό μας βιβλίο προβάλλεται συνήθως δυσανάλογα πρὸς τὴν ἀξία του κι' ἀνάλογα μὲ τὴν κλίκα ποὺ ἀνήκει ὁ συγγραφέας του. Οἱ κριτικοί μας ἐνδιαφέρονται πρωταρχικὰ γιὰ τοὺς «ἡμέτερους» καὶ σπεύδουν ν' ἀφιερώσουν ὁλόκληρα κατεβατὰ σὲ κάθε τους ἔκδοση πρὶν ἀκόμα στεγνώσει τὸ τυπογραφικὸ μελάνι στὸ βιβλίο ποὺ κυκλοφορεῖ. Κι' ἔτσι μένει ἄγνωστο ἕνα μεγάλο μέρος ἐκδόσεων, γιὰ τὶς ὁποῖες τὸ κοινὸ πληροφορεῖται μονάχα ἀπὸ τὸ τυπικὸ εἰδησεογραφικὸ δελτίο ὁρισμένων ἐφημερίδων, χωρὶς, φυσικά, καὶ νὰ κατατοπίζεται ἀπάνω στὴν ποιότητα καὶ τὴν ἀξία τοῦ βιβλίου γιὰ νὰ κατευθύνει τὸ γοῦστο του.

Εἶνε ὡστόσο γεγονὸς πὼς τὸ σύγχρονο κοινό, ἀνεξάρτητα μὲ ὅσα δίκαια καὶ σωστὰ γιὰ τὶς προτιμήσεις του γράφει στὸ ἐπίμαχο ἄρθρο του ὁ κ. Καραλῆς, δὲν ἔχει σὲ ἱκανοποιητικὴ καὶ γενικὴ πληρότητα τὴν ἀπαιτούμενη προετοιμασία γιὰ νὰ παρακολουθήσει ἕναν ὁρισμένο, τὸν πιὸ προχωρημένο, τομέα τῆς λογοτεχνίας μας.

Ἡ πνευματικὴ παιδεία τοῦ σημερινοῦ ἀναγνώστη ἔχει μικρὸ σχεδὸν «βελληνικὲς» καὶ δὲ μπορεῖ νὰ συλλάβη στὸ σύνολο ἕνα λογοτεχνικὸ ἔργο μὲ ἰδιαίτερες ἀπαιτήσεις. Φταίει ἡ σχολικὴ ἐκπαίδευση; Τὸ πνεῦμα τοῦ καιροῦ μας ποὺ ἀναζητάει εὔκολες καὶ σύντομες αἰσθητικ